

Novel·la David Castillo

Un premi Pulitzer amb rock

Endogàmica, però convençuda del seu futur, la novel·la nord-americana no deixa mai de donar-nos sorpreses. L'última és *El temps és un cabró*, de Jennifer Egan (Chicago, 1962), que ha aconseguit el premi Pulitzer i el National Book Critics Circle del 2011, és a dir, dos dels guardons més importants de la literatura americana. Edicions 1984 presenta una molt recomanable traducció de Carles Miró, que flueix al mateix ritme de les situacions que els diferents personatges exposen capítol a capítol.

Egan, pràcticament una desconeguda al nostre país, pertany a la mateixa generació de Rick Moody, Bret Easton Ellis, David Leavitt i Michael Chabon. I quan es parla de costumisme, la podríem associar també a aquests noms, tant per la projecció com per la precisió narrativa, l'amor per la descripció, la voluntat decididament realista, fins i tot quan les vicissituds que viuen els protagonistes li permetria un tipus de novel·la gairebé dins les categories del *punk* o de la psicodèlia, manllevant etiquetes musicals. I el rock és un dels motors d'aquesta història, delicadament romàntica i decadent sobre una generació que escoltava els Stooges i els Pistols mentre no es privaven de cap plaer amb la cocaïna i altres substàncies psicotròpiques. Saltant de narrador i suplantant les personalitats que es relacionen dins de les principals patologies postmodernes, Egan pot descriure'ns una cleptomana com ho feia Moody a *La tempesta de gel* o entrar dins la dinàmica de defici general que han recreat molts novel·listes de la seva generació. Egan, però, té la potència i el talent de Chabon, tot i que encara no ha

El temps és un cabró

Autora:

Jennifer Egan

Premi Pulitzer

Traducció:

Carles Miró

Editorial: **Edicions**

de 1984

Barcelona, 2011

Pàgines: 375

Preu: 20 euros

Jennifer Egan ha assolit dos dels guardons més importants de la literatura americana aquest 2011

aconseguit la seva experiència i perícia. Amb tot, no estic d'acord amb els retrets sobre la suposada banalitat que els crítics han atribuït a la novel·la. *El temps és un cabró* reflecteix una època com ho feien les novel·les de Roth o Malamud. No pretén ser intel·lectual, però els recursos narratius són de mestre, d'haver llegit molt i, a més, saber-ho aplicar a l'obra pròpia. Egan convenç perquè la seva història, que parteix de les cuites d'un productor musical abandonat per soci i dona, és el perfil d'una tribu desesperada, que no va entendre una època desesperant. La manca de paciència també va ser un efecte hipnòtic o la conseqüència de l'ansietat.

Sense la perspectiva històrica, potser no podem valorar com cal el desplegament per les últimes dècades que ens ofereix Egan a la seva novel·la. Es pot permetre ser tremendament col·loquial als diàlegs mentre la narració fluctua i es mou per les interseccions que relacionen els personatges. El canvi revolucionari de l'escena pop i l'arribada de la tecnologia digital fa que tot plegat sigui fugisser. El negoci és tan crematístic com les mateixes vides dels protagonistes, víctimes de la seva velocitat incessant. Entre els seus recursos, la narradora ens sorprèn amb la llicència de col·locar un *power point*, que incrementa i dona relleu al desenllaç, literalment adduït pel ritme de la seva prosa i la bogeria quotidiana de les conductes dels personatges. Tot amanit amb el ritme dels Who, Cyndi Lauper, Chrissie Hynde i la gran Patti Smith. Molt bona novel·la, per a lectors exigents o per als que simplement es vulguin distreure. *

Lingüística Núria Puyuelo

Una eina per polir el català

Diccionari de barbarismes

Autor:

Josep Ruai

Editorial: **Claret**

Barcelona, 2011

Pàgines: 204

Preu: 15,95 euros

El gramàtic Josep Ruai ha publicat un nou recull lexicogràfic, el *Diccionari de barbarismes*, una obra pràctica, en format butxaca, per consultar els barbarismes que "infecten el nostre ús idiomàtic", segons assenyalava el mateix lingüista. El diccionari equival a una edició reduïda del *Nou diccionari auxiliar* que va publicar el març passat, i és al mateix temps una nova edició reelaborada, actualitzada i ampliada del *Diccionari auxiliar*, que Ruai va publicar el 1996.

El diccionari constitueix una eina eficaç i molt útil per millorar l'ús del català, una llengua que segons Ruai cada vegada es parla pitjor a causa sobretot de la predominança del castellà en alguns sectors, com per

exemple els mitjans de comunicació, i pel contacte que el català té amb altres llengües.

Segons l'autor, aquest recull sorgeix també de la necessitat que tenen els catalanoparlants de disposar d'un diccionari específic de barbarismes, ja que sovint la llengua presenta dubtes o interferències provinents del castellà o altres llengües que els diccionaris bilingües o monolingües no resolen, ja que només inclouen les paraules correctes. El diccionari inclou els barbarismes que fan més mal a les orelles, com ara *enxufe* i *bussón*, i els que passen més desapercebuts, com per exemple *alfombra* –en comptes de *catifa* o *estora*–, *altell* –per *entresolat*, *els dalts*, *les golfes* o *el sostremort*–, *nòvio*

–en comptes de *xicot*, *pretendent*, *promès* o *nuvi*–, *culebró* –per *serial* o *telenovel·la*– i *guinyar* (*l'ull*) –per *fer l'ullet* o *picar l'ullet*–. El recull classifica els barbarismes en quatre nivells, segons el grau d'incorrecció, des dels que mantenen la pronúncia forastera –*computer*, *traje*, *affaire*– fins als barbarismes més dubtosos, que alguns lingüistes de referència, com ara Joan Coromines i Francesc de B. Moll, han admès, tot i que la normativa ara per ara no els considera correctes, com seria *camarot*, *mediar* i *suggerència*. El diccionari també aporta informació de quina llengua provenen els barbarismes i quina és la seva forma originària. Per exemple, en el cas de *biombo* assenyalava les equivalències catalanes

–*paravent* i *mampara*– i afegeix que és un mot que prové del japonès (*byōbu*), però que ha arribat al català a través del portuguès i el castellà.

Ruai també insta l'Institut d'Estudis Catalans a revisar alguns punts de la normativa que, segons el lingüista, no estan resolts i presenten dubtes a l'hora d'aplicar-los, com ara la normativa referent a l'ús del guionet pel que fa a alguns prefixos tòpics.

Josep Ruai va rebre la Creu de Sant Jordi el 2000 i és autor d'una seixantena de títols d'obres sobre gramàtica, entre les quals destaquen els manuals *El català en fitxes* (1968), *Català fàcil* (1983) i *El català* (1984), que van tenir una gran divulgació. *